

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

Tid och plats	10:00-15.00, Odlingen i regionhuset, Strömgatan 13, Kalmar
Beslutande	Martina Aronsson (S), ordförande Martin Kirchberg (SD), vice ordförande Mattias Wärnsberg (S) Sara-Lisa Ekedahl (S), ersättare för Linda Eriksson (C) Daniel Ståhl (V) Bernhard Neuman (M) Magnus Jernetz Gustavsson (M) Margreth Johansson (KD)
Tjänstepersoner	Johanna Schelin, hållbarhetschef Malin Beddesand, folkhälsochef Mikaela Gustafsson Essén, samordnare hållbarhet § 39 Marie Tigeryd, folkhälsoutvecklare § 42 Pauline Göthberg, enhetschef regionernas nationella kansli för hållbar upphandling § 44
Justering	Skер digitalt.
Paragrafer	37-46
Ordförande	Martina Aronsson (S)
Justerare	Bernhard Neuman (M)
Sekreterare	Moa Rosholm

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 37

Ärendenummer RS 2023/16

Godkännande av föredragningslista

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa godkänner föredragningslistan för mötet med justeringen att punkt 7 - Jämlik folkhälsa i Kalmar län utgår från dagens möte.

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 38

Ärendenummer RS 2023/16

Val av justerare

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa utser Bernhard Neuman (M) att tillsammans med ordförande justera mötets protokoll.

§ 39

Barnrätt och barnkonventionen

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Det som styr barnrättsarbetet i Region Kalmar län är den globalt gällande FN-konventionen om barnets rättigheter och Sveriges nationella strategi för att stärka barnets rättigheter i vilket det nämns hur regioner bör arbeta för att stärka barnets rättigheter. På lokal nivå är det den regionala utvecklingsstrategin som anger att länet ska jobba för en god miljö för barn och unga. Regionplanen anger att barnkonventionen utgör en del av Region Kalmar läns värdegrund och anger vilka specifika områden som verksamheten ska jobba inom. I verksamhetsplan hållbarhet finns nedbrutet hur verksamheter inom regionen ska jobba med barns rättigheter ur ett regionalt perspektiv och inom den egna organisationen.

Barns rättigheter regleras också i ett flertal andra lagar. För Region Kalmar län är främst hälso- och sjukvårdslagen och patientlagen viktiga att beakta gällande bemötande av barn och barns rättigheter.

Mikaela Gustafsson Essén, samordnare hållbarhet och barnrätt, redogör kortfattat för bakgrunden till FN:s barnkonvention och nämner de fyra grundläggande artiklarna:

Artikel 2 - Alla barn har samma rättigheter och lika värde

Artikel 3 - Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn

Artikel 6 - Alla barn har rätt till liv och utveckling

Artikel 12 - Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad

Verksamhetsplan hållbarhet

Verksamhetsplan hållbarhet anger hur Region Kalmar län ska arbeta med att stärka barns rättigheter utifrån politiska prioriteringar, omvärldsbevakning, lagar och input från regionens olika förvaltningar. Bland annat nämns att:

- Aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar.
- Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sin mening i frågor som rör barnet och deras åsikter ska tillmätas betydelse utifrån ålder och mognad.
- Barn som far illa ska identifieras och ändamålsenliga åtgärder vidtas. Behovet för barn som anhöriga ska särskilt beaktas.

- För att möjliggöra för barnet att få sina rättigheter tillgodosedda i varje av Region Kalmar läns verksamheter ska beslutsfattare, chefer, medarbetare, vårdnadshavare och barn ha kunskap om barnets rättigheter.

Barnets bästa vid beslut som rör barn

Artikel 3 klargör att barnets bästa ska beaktas i beslut som rör barn. Det finns en del rättspraxis som vägledning för hur artikeln bör tolkas. Artikeln ställer krav på att beslutsprocesser som rör barn innefattar en utredning av de konsekvenser som bli följden av beslutet. Artikeln innebär också en rätt för barnet att få sitt bästa utrett, bedömt och beaktat. Det innebär dock inte att barnets bästa alltid ska vara utslagsgivande när andra legitima intressen kolliderar med barnets intresse.

Inom Region Kalmar län innebär detta att när beslut fattas som rör barn ska det kunna redogöras för hur barnets bästa har utretts och hur det har beaktats. En sådan redogörelse görs genom en prövning av barnets bästa. Prövningen innebär att den ärendansvarige redogör för huruvida och på vilket sätt ärendet relaterar till barnkonventionen, och blir ett underlag inför beslut, som underlättar och möjliggör för beslutsfattare att fatta barnrättsbaserade beslut.

Syftet med prövningen av barnets bästa är att möjliggöra att barnets rättigheter beaktas i beslut som rör barn, att besluten blir så bra som möjligt för de barn som berörs, och också för att beslutsfattare inom organisationen ska fatta barnrättsbaserade beslut enligt lag. En prövning ska göras inför beslut i nämnder, regionstyrelse och regionfullmäktige, och inför verksamhetsbeslut och verksamhetsförändringar som rör barn.

§ 40

Aktuellt inom hållbarhet och folkhälsa

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Johanna Schelin, hållberhetschef, informerar om pågående aktiviteter och projekt inom hållbarhetsområdet:

- Verksamhetsplan hållbarhet 2024-2026
- Uppdaterad uppförandekod för hållbar upphandling
- Tillsynsbesök genomfört vid sjukhuset i Västervik
- Stensö Hälsocentral miljödiplomerad
- Basutbildning nya hållbarhetsombud - 27 september
- Agenda 2030-rådet - 6 oktober
- Hållbara halvtimmen ”Hur vi reser och möts mer hållbart” - 20 oktober
- Planering av hållbarhetsombudsdagar 14 och 16 november
- Barnkonventionens dag - 20 November

Malin Beddesand, folkhälsochef, redogör för vad som är aktuellt inom folkhälsoområdet:

- Suicidprentiva dagen uppmärksammas den 10 september
- Region Kalmar läns arbete med efterlevandestöd till personer som varit med om en närståendes suicid har uppmärksammas både nationellt och lokalt
- Southeast Pride i Kalmar län den 13-23 september
- Världens barn-loppet arrangeras i år utan Region Kalmar län som arrangör
- Nya medel söks till projektet Häsolots i Högsby
- Förankringsarbete pågår gällande nya hälsovalsarbetet, som baseras på att hälsovalsenheter kan söka medel för att utöka sin verksamhet inom social hållbarhet med syfte att höja folkhälsan inom utsatta områden

§ 41

Tillsynsbesök på Länssjukhuset i Kalmar

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Tillsyn är en kontrollerande åtgärd som direkt syftar till att säkerställa att verksamhetsutövare följer uppsatta lagar och regler. Region Kalmar län är föremål för tillsyn när det gäller miljöområdet. Inom detta område är tillsynens främsta mål att främja miljöbalkens syfte om att nå en hållbar utveckling.

Johanna Schelin, hållbarhetschef, redogör för det tillsynsbesök som gjordes på Länssjukhuset i Kalmar den 21 juni 2023. Syftet med besöket var att gå igenom 2022 års miljörapport, verksamheten i sin helhet samt göra en översyn av sjukhusets oljeavskiljare.

Tillsynsmyndigheten har i en inspektionsrapport bedömt att verksamheten fungerar väl men att det finns punkter som behöver åtgärdas. Bland annat bedömer tillsynsmyndigheten att regionen behöver inventera oljeavskiljarna samt att återkoppla till samhällsbyggnadskontoret om exempelvis var oljeavskiljarna är placerade, om kontroller och besiktningar genomförs och om respektive oljeavskiljare har provtagits för oljeindex.

Region Kalmar län arbetar nu med en återkoppling till tillsynsmyndigheten som ska vara klar den 23 oktober med en beskrivning av planerade åtgärder.

§ 42

Folkhälsoarbete inom Sydöstra sjukvårdsregionen

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

I Sydöstra sjukvårdsregionen samarbetar Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Östergötland för att främja hälsa och tillgodose en länsinvånarnas behov av hälso- och sjukvård av högsta kvalitet. Samarbetet ska även bidra till utveckling av hälso- och sjukvården i de tre regionerna.

Sydöstra sjukvårdsregionen är en av sex sjukvårdsregioner i landet. Samverkan styrs av förtroendevalda i en politisk samverkansnämnd och Regionsjukvårdsledningen med ledningsrepresentanter från de tre regionerna.

Marie Tigerryd, folkhälsoutvecklare, informerar om folkhälsoarbetet inom Sydöstra sjukvårdsregionen och sitt uppdrag inom det regionala programområdet Hälsöfrämjande.

Organisation

Samverkansnämnden är sjukvårdsregionens politiska organ. Nämnden består av tre förtroendevalda och tre ersättare från respektive region.

Regionsjukvårdsledningen tar fram underlag till samverkansnämnden och verkställer nämndens beslut om gemensam verksamhet och samverkan. Det finns fyra kunskapsråd som samordnar och följer upp handlingsplaner och arbetet med patientlöften i de regionala programområdena på uppdrag av regionsjukvårdsledningen. De fyra kunskapsråden är:

- Hälsa och rehabilitering
- Kirurgi och cancer
- Medicin och akut vård
- Diagnostik och sinnen

Kunskapsrådet Hälsa och rehabilitering

Inom respektive kunskapsråd finns olika regionala programområden. Dessa grupper har både ett nationellt och ett sjukvårdsregionalt uppdrag och bemannas med verksamhetsföreträdare och sakkunniga från regionerna.

I det regionala kunskapsområdet Hälsöfrämjande representeras Region Kalmar län av Marie Tigerryd, folkhälsoutvecklare, och Malin Beddesand, folkhälsochef. Tillsammans med övriga representanter från övriga regioner i sjukvårdsregionen sker mycket samverkansarbete, bland annat:

- Hälsan spelar roll, en satsning för personer med LSS-insats
- Alkohol- och tobaksfrihet inför operation
- Tobakshjälpen och gemensamma utbildning för nya tobaksavvänjare
- Fysisk aktivitet på recept (FaR), ett utbildningsmaterial för
förskrivare

§ 43

Rapport från Folkhälsomyndigheten - politikområdena folkhälsa och regional utveckling

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Malin Beddesand, folkhälsochef, inleder med att redogöra för de båda politikområdena.

Regional utvecklingspolitiken

Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till omställningen till ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart samhälle där åtgärderna ska handla om att ta tillvara hela landets utvecklingskraft efter sina särskilda förutsättningar, möjligheter och utmaningar. Politikområdet styrs via lagen om regionalt utvecklingsansvar och förordningen om regionalt tillväxtarbete. Det övergripande målet är ”utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet”. Respektive region är ansvarig för att samordna, planera och utveckla arbetet för en hållbar regional utveckling i länet.

Folkhälsopolitiken

Det finns ett nationellt övergripande mål och åtta målområden. Folkhälsoarbetet regleras inte genom lagkrav utan främst genom mjuka styrformer som kunskapsuppbyggnad, uppföljning och utvärdering. Länsstyrelsen fick ett nytt uppdrag 2022 att stödja den regionala implementeringen av den nationella folkhälsopolitiken

De båda politikområdena är tvärasektoriella och kräver samverkan. Sedan 2020 har de politikområdena närmast sig varandra i och med att hållbarhetsperspektivet har införts inom den regionala utvecklingspolitiken.

Slutligen diskuterar beredningens ledamöter det positiva med att tydligare sammanlänka regionala utvecklingsfrågor med folkhälsofrågor och om det kan finnas någon risk med en tydligare koppling mellan områdena.

§ 44

Nationellt arbete kring hållbara upphandlingar

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Sedan 2010 samarbetar Sveriges regioner i ett nationellt arbete med hållbar upphandling. Regionerna har en gemensam uppförandekod för leverantörer som omfattar områdena mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljö och affärsetik. Arbetet med hållbar upphandling syftar till att identifiera och minimera risker för människor och miljö under produktens eller tjänstens hela livscykel.

Pauline Göthberg, enhetschef på regionernas nationella kansli för hållbar upphandling, informerar beredningen om att den gemensamma uppförandekoden för leverantörer är beslutad på politisk nivå och omfattar områdena mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljö (inklusive klimat) och affärsetik.

Regionerna leder samarbetet via en styrgrupp och det nationella kansliet samordnar processer och stödjer verksamheterna. I det gemensamma arbetet kan regionerna tillsammans genomföra nationella riskanalyser, ställa harmoniserade krav, kompetensutveckla inom regioner men även hos leverantörerna samt kommunicera värdet och nyttan av arbetet. Besluten tas i respektive region och regionerna ansvarar för arbetet med att identifiera de sociala och miljömässiga riskerna vid upphandling av produkter och tjänster, ta fram långsiktiga och kortsiktiga handlingsplaner samt avtalsuppföljning. Varje region har ett stort eget ansvar för att resurssätta arbetet och implementera nationella rekommendationer.

Revidering av uppförandekoden

År 2021 beslutade styrgruppen för Hållbar Upphandling att ge det nationella kansliet i uppdrag att revidera kontraktsvillkoren för hållbara leveranskedjor. Arbetet har genomförts i nära samarbete med Upphandlingsmyndigheten och Adda Inköpscentral. Inom ramen för arbetet har behovet uppstått att även revidera regionernas gemensamma uppförandekod för leverantörer. Bakgrunden till revideringen är behovet av att skapa ökad tydlighet, att närma oss skrivningarna i centrala internationella ramverk och kommande lagstiftning. Nedan beskrivs anledningen till behovet av revidering av uppförandekoden:

- Revideringen följer Upphandlingsmyndighetens cykel för kriterieutveckling.

- Att skapa tydlighet genom att lägga in kriterier som ligger i vägledningen: Hållbara leveranskedjor – vägledning kontraktsvillkor i villkoren.
- I nuvarande villkor listas konventioner i punktform med hänvisning till att villkoren förklaras närmare i beställarens uppförandekod för leverantörer. Konventioner är mellanstatliga överenskommelser varför ett juridiskt önskemål har varit att ange i avtalet vad som gäller för leverantörer.
- Ett behov av att närma oss skrivningarna i FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt OECD:s vägledning om tillbörlig aktsamhet för ansvarsfullt företagande.
- Linjera med kommande EU-lagstiftning om tillbörlig aktsamhet för företag.
- Utveckla uppförandekoden för leverantörer då den senast reviderades 2013. Bland annat antog ILO år 2022 två nya kärnkonventioner.

§ 45

Resultat från Öppna jämförelser 2022

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Öppna jämförelser är samlad statistik som Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, publicerar med information om kvalitet, resultat och kostnader inom kommuner och regioners ansvarsområden. Syftet med Öppna jämförelser är att regioner och kommuner ska kunna använda dem för att analysera sin verksamhet, lära av varandra och förbättra kvaliteten och effektivisera verksamheten. Genom att följa upp och analysera verksamheten kan både förtroendevalda och verksamhetsansvariga få en återkoppling kring måluppfyllelse samt över kvaliteten på levererade tjänster.

Öppna jämförelser görs inom dessa områden:

- Företagsklimat
- Miljöarbete
- Planläggning och tidsåtgång
- Trygghet och säkerhet
- Skola: förskola, grundskola och gymnasieskola
- Socialtjänst samt kommunal hälso- och sjukvård
- Folkhälsa

Öppna jämförelser – miljöarbetet i Region Kalmar län

Öppna jämförelser för miljöarbetet i regioner har som syfte att stimulera lärandet och förbättra verksamheterna. Indikatorerna sträcker sig över flera verksamhetsområden och har ett tydligt resultatfokus. Generellt visar årets resultat på fortsatt minskning av energianvändning och klimatpåverkan från medicinska gaser. Tillsammans har regionernas miljöarbete tagit tydliga kliv framåt.

Rapporten fokuserar på sex olika indikatorer/nyckeltal:

- Antibiotikaförskrivning
- Andel ekologiska livsmedel
- Energianvändning i verksamhetslokaler
- Andel förnybara drivmedel i kollektivtrafiken

- Klimatpåverkan från medicinska gaser
- Avfallsåtervinning

Region Kalmar län lyfts flera gånger som ett gott exempel och i jämförelse med tidigare års resultat har Region Kalmar län förbättrat resultaten inom alla områden utom antibiotikaförskrivning och återvinning.

§ 46

Ärendenummer RS 2023/597

Svar på granskning från regionrevisorerna - basgranskning av beredningen för hållbarhet och folkhälsa

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa antar redovisat yttrande över regionrevisorernas granskningsrapport gällande översiktlig basgranskning av beredningen för hållbarhet och folkhälsa 2022.

Bakgrund

Regionrevisorerna har låtit göra en översiktlig basgranskning i Region Kalmar län.

Regionrevisorernas sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att regionfullmäktiges beredningar huvudsakligen bedrivit sin verksamhet på ett ändamålsenligt sätt. Utifrån revisorernas bedömning och slutsats rekommenderas beredningen för hållbarhet och folkhälsa att:

- Fortsatt arbeta för att utveckla och konkretisera på vilket sätt beredningen avser att följa utvecklingen inom sitt uppgiftsområde med koppling till regionplanen.
- Fortsatt arbeta för att initiera ett arbete med att se över hur beredningen ska bidra till att stärka kvaliteten i regionfullmäktiges beslutsfattande inom sitt uppgiftsområde, i syfte att föreslå regionfullmäktige att besluta om ett förtydligat uppdrag.
- Fortsatt arbeta för att i högre utsträckning bereda fullmäktiges långsiktiga strategier och behandling av remisser från regionstyrelsen.

Yttrande

I samband med den parlamentariska översynen av den nya politiska organisationen har ovan punkter beaktats men inte föranlett någon ändring i de reglementen som gäller för beredningen.

Beredningen följer utvecklingen inom sitt ansvarsområde genom exempelvis omvärldsanalys utifrån valda teman som är relevanta Agenda 2030. Arbete pågår med att lyfta planer och strategier som ska tas i högre instans. Några exempel på strategier och planer som lyfts är kemikaliestrategi, klimatstrategi och verksamhetsplan hållbarhet. Tidig förankring och information om pågående arbete medför att det finns god tid att processa och bearbeta underlag utifrån frågeställningar och annan input som lämnas. Vidare ger det möjlighet för de förtroendevalda att fördjupa sig och kunna diskutera aktuella frågor.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse daterad den 19 juni 2023
2. Missivbrev basgranskning av beredningen för hållbarhet och folkhälsa 2022
3. Rapport översiktlig basgranskning beredningar 2022

Protokollsutdrag till: Regionrevisorerna

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Moa Rosholm
TID: 2023-09-19 07:16:21 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46730937054)
IDENTIFIKATIONS-ID: 4a75635baaa9420499a645e7ec12eb75

NAMN: Bernhard Neuman
TID: 2023-09-19 08:15:27 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46704668686)
IDENTIFIKATIONS-ID: c1cd0df3ecdb409db010d3a1055c904c

NAMN: Martina Aronsson
TID: 2023-09-19 08:31:47 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46705102589)
IDENTIFIKATIONS-ID: b8b179106fc147efbcd0750a6ecb9260

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-09-19 08:31:52 +02:00
Ref: 1671259
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)